

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภชใช้ในการพิจารณาทุนรางวัล เพื่อวิเคราะห์ลักษณะต่าง ๆ ของงานวิจัย ศึกษาถึงที่มาของโครงการวิจัย การบริหารโครงการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และแนวทางการเพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์ แนวทางการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพโดยเสนอผลการวิจัยเป็น 4 หัวข้อ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ผลการศึกษาเกณฑ์การพิจารณาทุนรางวัล

2. ผลการวิเคราะห์ลักษณะงานวิจัยในค่าน

2.1 ลักษณะวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2 ประเภทของการวิจัย

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

2.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากผลวิจัย

2.6 แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย

3. ผลการศึกษางานวิจัยในค่าน

3.1 ที่มาของโครงการวิจัย

3.2 การบริหารโครงการวิจัย

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

4. แนวทางการเพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์และแนวทางการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพ ในทรรณะของนักวิจัย

1. ผลการศึกษาเกณฑ์การพิจารณาทุนรางวัล

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาทุนรางวัลของทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติและทุนวิจัยรัชดาภิเษก พบว่า หลักเกณฑ์การพิจารณา

งานวิจัยเพื่อขอรับทุนรางวัลจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2517 จนถึงปีพุทธศักราช 2527 ได้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันมาตลอด โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้ คือ 1. ต้องเป็นงานวิจัยที่เป็นการคิดค้นใหม่ 2. มีประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน 3. เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ 4. มีหลักฐานสนับสนุนชัดเจน หรือเป็นการสร้างทฤษฎีใหม่

สำหรับเกณฑ์การพิจารณาทุนรางวัลวิจัยรัชกาลที่ ๖ แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประเภทนิสิต พบว่า ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาเดียวกัน โดยมีตั้งแต่เริ่มมีการให้ทุน คือในปีพุทธศักราช 2514 จนถึงปีพุทธศักราช 2521 มีการเปลี่ยนแปลงบ้าง คือมีการแก้ไขเพิ่มเติมรวม 3 ฉบับ สรุปได้ว่า เกณฑ์การพิจารณาคือ 1. ยึดคุณค่าทางวิชาการ 2. ประโยชน์จากผลวิจัย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ เกณฑ์ที่ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทุนวิจัยรัชกาลที่ ๖ แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใช้ในการพิจารณาตัดสินทุนรางวัลพบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในค่านิยมของการวิจัย พบว่าทั้งสองทุนรางวัลยึดหลักเกณฑ์การพิจารณาทุนรางวัล 2 ประการ คือ มิติในด้านความรู้ และมิติในด้านประโยชน์ ทั้งแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบเกณฑ์การพิจารณาทุนรางวัลในมิติต่าง ๆ

ทุนรางวัล	มิติด้านความรู้	มิติด้านประโยชน์
1. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	1. เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ 2. เป็นการสร้างทฤษฎีใหม่	1. มีประโยชน์ต่อหน่วยงาน
2. รัชกาลที่ ๖	1. ยึดคุณค่าทางวิชาการ	2. ประโยชน์ผลวิจัย

2. ผลการวิเคราะห์ลักษณะงานวิจัย

จากการวิเคราะห์ลักษณะงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ จากทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประเภทรางวัลตีพิมพ์จำนวน 7 เรื่อง รางวัลชมเชยจำนวน 12 เรื่อง และจากทุนวิจัยรัชกาลที่หกสมโภชประเภทอาจารย์จำนวน 2 เรื่อง และประเภทนิสิตจำนวน 4 เรื่อง ทั้งมีรายชื่อทุนวิจัย ผู้วิจัย จำแนกตามปีที่ได้รับรางวัลและสาขาวิชาการ ในตารางที่ 7-10

ตารางที่ 7 รายชื่องานวิจัย ผู้วิจัยที่ได้รับรางวัลตีพิมพ์ทางสาขาสังคมศาสตร์ จากทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จำแนกตามปีที่ได้รับรางวัล และสาขาวิชาการ

ปีที่ได้รับรางวัล	สาขาวิชาการ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
2518	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์ สังคมวิทยา	1. ทรรศนะของคนไทยที่มีต่อจีน และญี่ปุ่น	ดร. เขียน ชีระวิทย์
		2. การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับ ปัญหาสุขภาพจิตในไทยในประ เทศไทย และปัญหาที่เกี่ยวข้อง เนื่องกัน	ดร. เสริน ปุณณะพิธานนท์
	เศรษฐศาสตร์	3. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นในด้านการ การค้าและการลงทุน	ดร. ณรงค์ชัย อัครเสวณี และ SEIJI NAYA
2519	เศรษฐศาสตร์	- โครงสร้างการคุ้มครองจริง ในประเทศไทย : การศึกษา นโยบายการค้า	ดร. ณรงค์ชัย อัครเสวณี
2520	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	- การวางแผนพัฒนาในประเทศ ไทย : การวิเคราะห์โครงสร้าง และกระบวนการวางแผน พัฒนาระยะที่ 3	ดร. จักรกฤษณ์ นรนิติคองการ และคณะ

ปีที่ได้รับ รางวัล	สาขาวิชาการ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
2523	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	- ท้องถิ่นห่างไกลกับการบริหาร งานของรัฐ : กรณีแม่ฮ่องสอน และคณะ	ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติคฤงการ
2525	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	- การสำรวจเพื่อจัดบริการ ไปรษณีย์โทรเลขในท้องถิ่น ชนบทไทย	นายเศรษฐพร กุศรีพิทักษ์ และคณะ

จากตารางที่ 7 พบว่า งานวิจัยที่ได้รับรางวัลดีเยี่ยมจำนวน 7 เรื่อง เป็นงานวิจัยในสาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวนมากที่สุด คือมีจำนวน 4 เรื่อง เป็นงานวิจัยในสาขาเศรษฐศาสตร์จำนวน 2 เรื่อง และในสาขาสังคมวิทยาจำนวน 1 เรื่อง

ตารางที่ 8 รายชื่องานวิจัย ผู้วิจัย ที่ได้รับรางวัลชมเชยทางสาขาสังคมศาสตร์ จากทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จำแนกตามปีที่ได้รับรางวัลและสาขาวิชาการ

ปีที่ได้รับ รางวัล	สาขาวิชาการ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
2518	ปรัชญา(การศึกษา) เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา	- ผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ ของเด็กไทยในระดับชั้นต่าง ๆ และคณะ - ผลประโยชน์ทางค่านับหน้า- การโครงการตามอง - The Thai Professorial Role : An Assessment	ดร.จรรยา สุวรรณพักต์ ดร.ประเทศ สุกะบุตร ดร.รพี สุวรรณชัย
2520	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	- ลู่ทางใหม่ในความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจระหว่างไทยกับลาว และคณะ	ดร.บุญญรักษ์ นิงสานนท์ และคณะ
2521	สังคมวิทยา	1. โอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น	ดร.สุภางค์ จันทวานิช และคณะ

ปีที่ได้รับ รางวัล	สาขาวิชาการ	ชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
		2. การศึกษาระบบการดำเนินงานกลุ่ม อภิปรายจากสื่อมวลชนในประเทศไทย	ดร.พจน์ ชุมศรี และคณะ
2523	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์ สังคมวิทยา	- ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ ออสเตรเลีย - ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด	ดร. เจียน ชีระวิทย์ และ ดร.สุนทร โคมินทร์ และ ดร.สนธิ สมังการ
2524	ปรัชญา	- จริยธรรมของเยาวชนไทย และความสัมพันธ์ภาษาไทย	ดร.ทองเทียน พันธุมนาวิน และคณะ
2525	สังคมวิทยา	1. การอพยพจากเขาสู่พื้นราบ: การศึกษากรณีชาวเขาเผ่า มูฮอและแม้ว 2. กฎหมายกับการประกันสังคม ของลูกจ้างในประเทศไทย 3. ประเพณีที่ช่วยส่งเสริมการ ผสมผสานทางสังคมระหว่าง ชาวไทยพุทธกับชาวไทยมุสลิม	นายสนธิ วงศ์ประเสริฐ และคณะ ดร. ชีระ ศรีธรรมรักษ์ นางฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ และคณะ

จากตารางที่ 8 พบว่างานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์ที่ได้รับรางวัลชมเชยจาก
ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นงานวิจัยในสาขาวิชาสังคมวิทยามากที่สุด
คือมีจำนวน 7 เรื่อง เป็นงานวิจัยในสาขาวิชาอื่นๆ อย่างละเท่า ๆ กัน คือ จำนวน
2 เรื่อง

ตารางที่ 9 รายชื่องานวิจัย ผู้วิจัย ที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์จาก
ทุนวิจัยรัชกาลที่ ๖ ประเภทอาจารย์ จำแนกตามปีที่ได้รับ
รางวัลและสาขาวิชาการ

ปีที่ได้รับ รางวัล	สาขาวิชาการ	รายชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
2518	เศรษฐศาสตร์	ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่าง ไทยกับญี่ปุ่น	ดร. เขียน ชีระวิทย์
2522	ปรัชญา	การปิดกลุ่มสัมพันธ์และการรับรู้ สำหรับครูจากสถาบันฝึกหัดครูระดับ ประถมศึกษา 2517-2521	ดร. ทิศนา แชนมณี

จากตารางที่ 9 พบว่า งานวิจัยจากทุนรางวัลรัชกาลที่ ๖ มีเพียง 2 เรื่อง
คือ สาขาเศรษฐศาสตร์และปรัชญา ส่วนประเภทนิสิตจำนวน 3 ใน 4 พบว่าเป็นงานวิจัย
ในสาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 รายชื่องานวิจัย ผู้วิจัย ที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์จาก
ทุนวิจัยรัชกาลที่ ๖ ประเภทนิสิต จำแนกตามปีที่ได้รับรางวัล
และสาขาวิชาการ

ปีที่ได้รับ รางวัล	สาขาวิชาการ	รายชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
2518	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัสเซียและประเทศไทยตั้งแต่ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถึง คริสต์ศตวรรษที่ 20	นายฉลอง สุนทรวาณิชย์
2521	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีน ในประเทศไทย	นายภูวคณ ทรงประเสริฐ

ปีที่ได้รับ รางวัล	สาขาวิชาการ	รายชื่องานวิจัย	ผู้วิจัย
	รัฐศาสตร์และรัฐ- ประศาสนศาสตร์	การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือภาษา ไทยเกี่ยวกับการเมืองที่จัดพิมพ์ขึ้น ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม 2516 ถึง วันที่ 26 มกราคม 2518	นายบุญเรือง เนียมหอม
2526	ปรัชญา (จิตวิทยา)	ผลทำเนียงคำขยายค่านามที่มีต่อ การรับรู้และความจำระยะสั้น	นายสมชาย ชัมมนันท์กุล

ในการวิเคราะห์ลักษณะงานวิจัยดังกล่าว ได้ผลการพิจารณาในค่านต่าง ๆ
ต่อไปนี้ คือ

2.1 ลักษณะวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ลักษณะวัตถุประสงค์ของการวิจัยของงานวิจัยที่ได้รับ
รางวัล พบว่าส่วนใหญ่งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์เป็นงานวิจัยที่มีลักษณะ
วัตถุประสงค์เป็นการวิจัยประยุกต์ คือมีถึง 23 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 92 ส่วนงาน
วิจัยที่มีลักษณะวัตถุประสงค์เป็นการวิจัยบริสุทธิ์ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีเพียงอย่างละ
1 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 4 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ จำแนก
ตามลักษณะวัตถุประสงค์

ลักษณะวัตถุประสงค์ การวิจัย	ทุนวิจัยสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรัชดา ภิเษกสมโภช	รวม	ร้อยละ
1. การวิจัยบริสุทธิ์	0	1	1	4
2. การวิจัยประยุกต์	18	5	23	92
3. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ	1	0	1	4
รวม	19	6	25	100

2.2 ประเภทของการวิจัย

ผลการวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลในค่านประเภทของการวิจัยพบว่า งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์จัดอยู่ในประเภทการวิจัยเชิงบรรยายมากที่สุด คือจำนวน 19 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 76 เป็นการวิจัยเชิงทดลองในอันดับรองลงไปจำนวน 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16 และเป็นการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์น้อยที่สุด และเป็นของทุนวิจัยรัชกาลที่ ๖ จำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ จำแนกตามประเภทของการวิจัย

ประเภทของการวิจัย	ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรัชกาลที่ ๖	รวม	ร้อยละ
1. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์	0	2	2	8
2. การวิจัยเชิงบรรยาย	17	2	19	76
3. การวิจัยทดลอง	2	2	4	16
รวม	19	6	25	100

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในค่านการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าม้งานวิจัยหลายเรื่องที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่า 1 วิธี ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า งานวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เอกสารมีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 64 ส่วนอันดับรองลงไปเป็นงานวิจัยที่ใช้แบบสอบถาม มีจำนวนร้อยละ 52 ส่วนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและกิจกรรม และการทดลอง พบว่า มีจำนวนงานวิจัยที่นำมาใช้เพียงร้อยละ 8 เท่านั้น ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การกระจายของวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยที่ได้
รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์

วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล	ทุนวิจัยสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรัชดา ภิเษกสมโภช	รวม
1. เอกสาร	12	4	16
2. สัมภาษณ์	5	0	5
3. แบบสอบถาม	12	1	13
4. แบบสอบถาม	1	1	2
5. แบบวัดทัศนคติ	2	1	3
6. สัมภาษณ์	9	1	10
7. กิจกรรมและการทดลอง	1	1	2

2.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าส่วนใหญ่งานวิจัยแต่ละเรื่องใช้การวิเคราะห์มากกว่า 1 วิธี ผลการวิเคราะห์พบว่า วิชวิเคราะห์ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยสามารถจำแนกได้ 3 รูปแบบคือ 1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. การใช้สถิติพื้นฐาน 3. การใช้สถิติขั้นสูง ซึ่งพบว่าม้งานวิจัยที่ใช้วิธีวิเคราะห์ทั้งสามรูปแบบจำนวนแตกต่างกันไม่มากนัก คือร้อยละ 76, 68 และ 68 ตามลำดับ โดยการวิเคราะห์โดยใช้สถิติขั้นพื้นฐาน มีการใช้ค่าร้อยละมากที่สุด ส่วนการวิเคราะห์โดยใช้สถิติขั้นสูงมีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มมากที่สุด ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การกระจายของวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	ทุนวิจัยสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรักษา ภิเษกสมโภช	รวม
1. วิเคราะห์เนื้อหา	14	5	19
2. ใช้สถิติขั้นพื้นฐาน			
2.1 ร้อยละ	10	3	13
2.2 ค่าเฉลี่ย	2	2	4
3. ใช้สถิติขั้นสูง			
3.1 เปรียบเทียบความ แตกต่างระหว่าง กลุ่ม	4	2	6
3.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปร	3	0	3
3.3 ทดสอบความแปรปรวน	1	1	2
3.4 ทดสอบแนวโน้ม	1	1	2
3.5 วิเคราะห์ความถดถอย พหุคูณ	2	0	2
3.6 วิเคราะห์องค์ประกอบ	1	0	1
3.7 วิเคราะห์การจำแนก ประเภท	1	0	1

2.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ในแง่ของประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย พบว่าสามารถแยกการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ 4 ทาง โดยพบว่าส่วนใหญ่ผลวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในด้านเป็นแนวทางในการวางแผน

นโยบาย มีจำนวน 14 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 56 อันตรงลงไปคือการนำผลวิจัยไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาและเป็นแนวทางในการปรับปรุง มีจำนวน 5 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20 ส่วนการใช้ผลวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น และเพื่อศึกษาพัฒนาการและประสิทธิภาพที่เกิดขึ้น มีจำนวนอย่างละ 3 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 12 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ จำแนกตามประโยชน์ที่ได้จากผลวิจัย

ประโยชน์ที่ได้จากผลวิจัย	ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช	รวม	ร้อยละ
1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น	1	2	3	12
2. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบาย	11	3	14	56
3. เพื่อแก้ไขปัญหาและเป็นแนวทางในการปรับปรุง	5	0	5	20
4. เพื่อศึกษาพัฒนาการและประสิทธิภาพที่เกิดขึ้น	2	1	3	12
รวม	19	6	25	100

2.6 แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย

จากการศึกษาถึงแหล่งทุนอุดหนุนงานวิจัยที่งานวิจัยได้รับรางวัล ได้รับเป็นทุนในการวิจัยพบว่า มาจาก 4 แหล่ง คือ มาจากงบประมาณของหน่วยงานที่ผู้วิจัยอยู่ และมาจากแหล่งทุนอุดหนุนต่างประเทศ จำนวนมากที่สุดเท่ากันคือ มีจำนวนอย่างละ 9 โครงการ คิดเป็นประมาณร้อยละ 35 มาจากแหล่งทุนอุดหนุนในประเทศ อันตรงลงไปจำนวน 5 โครงการ คิดเป็นประมาณร้อยละ 19 และเป็นการใช้ทุนส่วนตัวจำนวน 3 โครงการ คิดเป็นประมาณร้อยละ 12 ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ จำแนกตามแหล่งทุนที่ได้รับในการวิจัย*

แหล่งทุนอุดหนุน	ทุนวิจัยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช	รวม	ร้อยละ
1. งบประมาณของหน่วยงานที่ผู้วิจัยอยู่	8	1	9	34.62
2. แหล่งทุนอุดหนุนในประเทศ	4	1	5	19.23
3. แหล่งทุนอุดหนุนต่างประเทศ	7	2	9	34.62
4. ทุนส่วนตัว	0	3	3	11.54
รวม	19	7	26	100

3. ผลการศึกษางานวิจัยในค่าน

3.1 ที่มาของโครงการวิจัย

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ จำนวน 18 ท่าน ในค่านที่มาของโครงการวิจัย ดังแสดงรายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้ คือ

3.1.1 การได้มาซึ่งหัวข้อโครงการวิจัย

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ พอจะสรุปถึงที่มาของหัวข้อโครงการวิจัยได้ 4 ประเด็น คือ พบว่าผู้วิจัยได้หัวข้อโครงการวิจัยจากตัวผู้วิจัยเองมากที่สุดมีจำนวน 13 โครงการ คิดเป็นประมาณร้อยละ 62 ได้หัวข้อจากบุคคลภายนอกหรือแหล่งภายนอกเป็นอันดับรองลงไป คือมีจำนวน 5 โครงการ คิดเป็นประมาณร้อยละ 24 และได้หัวข้อจากการมอบหมายจากหน่วยงานที่ผู้วิจัยทำอยู่ และจากการอ่านเอกสารตำรา จำนวนอย่างละ 2 และ 1 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 10 และ 15

* มีงานวิจัย 1 เรื่องที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก 2 แหล่ง

ตามลำดับ ทั้งแสดงรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จำนวนงานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์จำแนกตาม
ที่มาของหัวข้อโครงการวิจัย

ที่มาของโครงการ	ทุนวิจัยสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ทุนวิจัยรัชดา ภิเษกสมโภช	รวม	ร้อยละ
1. จากตัวผู้วิจัยเอง	9	4	13	61.9
2. จากบุคคลภายนอกหรือ แหล่งภายนอก	5	0	5	23.81
3. ได้รับมอบหมายจาก หน่วยงานที่ผู้วิจัยอยู่	2	0	2	9.52
4. จากเอกสารและการ อ่านตำรา	0	1	1	4.76
รวม	16	5	21	100

3.1.2 แนวทางการคัดเลือกหัวข้อที่มีคุณค่า

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับแนวทางการคัดเลือกหัวข้อที่มีคุณค่า ตามทรรศนะของนักวิจัย พบว่านักวิจัยส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่า ควรเลือกหัวข้อที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม รองลงไปคือควรเลือกหัวข้อที่เป็นที่ได้รับความสนใจในขณะนั้นเป็นหัวข้อที่ใช้ในการกำหนดนโยบาย และควรเป็นหัวข้อที่เป็นปัญหาที่จะทำการวิจัยได้ สามารถเก็บข้อมูลได้ และควรเป็นเรื่องที่ตนเองสนใจที่จะศึกษา อีกทั้งควรพิจารณาแยกว่าต้องการทำวิจัยบริสุทธิ์หรือวิจัยประยุกต์ ส่วนรายละเอียดแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การแจกแจงความถี่ของแนวทางการโต้หัวข้อที่มีคุณค่าตามทรรศนะ
ของนักวิจัย

แนวทางการโต้หัวข้อที่มีคุณค่า	ความถี่
1. ควรเลือกหัวข้อที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	8
2. ควรเลือกหัวข้อที่เป็นที่ได้รับความสนใจในขณะนั้น	5
3. ควรเลือกหัวข้อที่ใช้ในการกำหนดนโยบายวางแผน	5
4. ควรเลือกหัวข้อที่เป็นปัญหาที่จะทำการวิจัยได้ เก็บข้อมูลได้	5
5. ควรเลือกหัวข้อที่เป็นเรื่องที่คุณเองสนใจที่จะศึกษา	4
6. ควรพิจารณาแบ่งแยกเป็น 2 ประเด็นว่าต้องการทำวิจัยบริสุทธิ์เพื่อ เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ หรือต้องการทำวิจัยประยุกต์เพื่อนำผล วิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ	4
7. ควรเลือกหัวข้อที่เกี่ยวกับแขนงที่คุณมีความรู้ความเชี่ยวชาญ	3
8. หัวข้อที่เลือกจะเป็นอะไรก็ได้ แต่ต้องมีเนื้อหาข้อสรุปตรงประเด็น ที่ต้องการศึกษา	3
9. ควรเลือกหัวข้อที่ได้จากการร่วมมือพูดคุยกันระหว่างผู้บริหารและผู้บริหาร ในค่านววิจัย	2
10. ควรมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานก่อน แล้วค่อยจัดให้เป็นระเบียบว่าจะ ศึกษาอะไร	1
11. ควรเป็นเรื่องที่ศึกษาแนวความคิดทางทฤษฎีในระดับลึกซึ้ง	1

3.2 การบริหารโครงการวิจัย

3.2.1 ลักษณะโครงการวิจัย ในด้านการบริหารโครงการวิจัยสามารถ
แยกพิจารณาผลตามลักษณะของโครงการวิจัยได้ 3 กลุ่ม คือ งานวิจัยหมู่จำนวน 11 เรื่อง
งานวิจัยเดี่ยวจำนวน 7 เรื่อง และวิทยานิพนธ์จำนวน 3 เรื่อง

3.2.2 การบริหารโครงการวิจัยหมู่

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยเกี่ยวกับวิธีการบริหารโครงการวิจัยหมู่จำนวน 11 เรื่อง พบว่าสามารถสรุปผลได้ 7 ด้าน คือในด้านจำนวนนักวิจัยผู้ร่วมโครงการวิจัยพบว่า โครงการวิจัยที่มีจำนวนผู้ร่วมวิจัย 4 คน มีจำนวนมากที่สุด คือ 3 โครงการ อันดับรองลงไปเป็นโครงการวิจัยที่มีผู้ร่วมวิจัย 5 คน และ 7 คน ซึ่งมีจำนวนอย่างละ 2 โครงการ ทั้งแสดงรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 การแจกแจงความถี่ของจำนวนนักวิจัยในโครงการวิจัยหมู่

จำนวนนักวิจัยในแต่ละโครงการ	ความถี่
2	1
3	0
4	3
5	2
6	1
7	2
8	1
9	1

ตารางที่ 20 การแจกแจงความถี่ของวิธีการบริหารโครงการวิจัยหมู่ในด้านต่าง ๆ

วิธีการบริหารโครงการวิจัยหมู่	ความถี่
1. ลักษณะผู้ร่วมวิจัย	
1.1 มาจากสาขาวิชาการเดียวกัน	8
1.2 มาจากสหสาขาวิชาการ	3
2. การวางแผนโครงการวิจัย	
2.1 หัวหน้าโครงการวิจัยวางแผนร่วมกับคณะผู้วิจัย	9
2.2 หัวหน้าโครงการวิจัยวางแผนเพียงคนเดียว	2

วิธีการบริหารโครงการวิจัยหมู่	ความถี่
3. การคัดเลือกนักวิจัยเข้าร่วมโครงการ	
3.1 คัดเลือกจากผู้ที่มีความสมัครใจและสนใจ	4
3.2 คัดเลือกจากผู้เคยร่วมงานวิจัยกันมาก่อน	3
3.3 คัดเลือกจากผู้ที่มีเวลาว่างและยังไม่มีหน้าที่พิเศษอื่นใด	2
3.4 ไม่มีโอกาสคัดเลือก เพราะต้องใช้บุคลากรที่มีอยู่	2
4. การมอบหมายแบ่งงาน	
4.1 แบ่งตามความสมัครใจของผู้ร่วมโครงการ	5
4.2 แบ่งตามความเห็นชอบของหัวหน้าโครงการ	4
4.3 ไม่ได้แบ่งหน้าที่ชัดเจนใครว่างก็ช่วยกันทำ	2
5. การแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัย	
5.1 ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ อาศัยความสนิทสนมคุ้นเคย	6
5.2 ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารหน่วยงาน	3
5.3 ใช้อำนาจหน้าที่ในการสั่งการ	2
6. การบริหารเงินทุน	
6.1 ใช้ตามความจำเป็นตามจำนวนทุนที่ได้	11

จากตารางที่ 20 ผลการศึกษาในด้านการบริหารโครงการวิจัยหมู่พบว่า ในด้านลักษณะผู้ร่วมวิจัย ส่วนใหญ่ประกอบด้วยนักวิจัยที่มาจากสาขาวิชาการเดียวกัน คือ มีจำนวน 8 โครงการ และเป็นนักวิจัยที่มาจากสหสาขาวิชาการจำนวน 3 โครงการ ในด้านการวางแผนโครงการวิจัย พบว่าส่วนใหญ่หัวหน้าโครงการวิจัยวางแผนการวิจัยร่วมกับคณะผู้วิจัย คือมีจำนวนถึง 9 โครงการ และวางแผนเพียงคนเดียวจำนวน 2 โครงการ ในด้านการคัดเลือกนักวิจัยเข้าร่วมโครงการ พบว่ามีการคัดเลือกจากผู้ที่มีความสมัครใจและมีความสนใจจำนวนมากที่สุด คือ 4 โครงการ อันดับรองลงมาก็คือคัดเลือกจากผู้เคยร่วมงานวิจัยกันมาก่อน มีจำนวน 3 โครงการ ในด้านการมอบหมายแบ่งงานผลการสัมภาษณ์ พบว่ามีการมอบหมายแบ่งงานตามความสมัครใจของผู้ร่วมวิจัยมากที่สุด คือจำนวน 5 โครงการ และมีการแบ่งงานตามความเห็นชอบของหัวหน้าโครงการ ในอันดับรองลงไปคือจำนวน

4 โครงการ ในด้านการแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัย พบว่าผู้บริหารโครงการใช้หลักมนุษยสัมพันธ์และอาศัยความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นหลัก เป็นจำนวนมากที่สุดคือ 6 โครงการ ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารในหน่วยงานนั้นจำนวน 3 โครงการ และมี 2 โครงการที่ผู้บริหารโครงการใช้อำนาจในการสั่งการและในด้านการบริหารเงินทุน พบว่าผู้บริหารทุกโครงการใช้จ่ายตามความจำเป็นตามจำนวนทุนที่ได้ โดยไม่จัดสรรแบ่งปันเป็นค่าน ๆ

3.2.3 การบริหารโครงการวิจัยเดี่ยว

ผลการสัมภาษณ์นักวิจัยที่บริหารโครงการวิจัยเดี่ยวจำนวน

7 โครงการ พบว่า ในด้านการวางแผนการบริหารโครงการวิจัย ผู้วิจัยได้วางแผนคนเดียวทั้ง 7 โครงการ โดยได้คัดเลือกบุคลากรผู้ช่วยวิจัยมาช่วยงานวิจัยในด้านต่าง ๆ วิธีการคัดเลือกที่ห้ามมากที่สุดคือ คัดเลือกจากบุคลากรที่เป็นผู้ร่วมงานในหน่วยงานเดียวกันที่ไว้วางใจได้ซึ่งมีจำนวน 4 โครงการ นอกนั้นก็คัดเลือกจากนิสิตระดับปริญญาโทในสาขาวิชาที่ผู้วิจัยสังกัดจำนวน 2 โครงการ และคัดเลือกจากบุคลากรในบังคับบัญชาจำนวน 1 โครงการ โดยในการมอบหมายแบ่งงานทุกโครงการผู้บริหารโครงการได้จัดสรรตามความสามารถของผู้ร่วมงาน ในด้านการแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยพบว่าการบริหารเงินทุนพบว่า ทุกโครงการได้ใช้เงินทุนตามความจำเป็นและตามระเบียบของแหล่งที่ให้ทุน ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การแจกแจงความถี่วิธีการบริหารโครงการวิจัยเดี่ยวในด้านต่าง ๆ

วิธีการบริหารโครงการวิจัยเดี่ยว	ความถี่
1. การวางแผนการบริหารโครงการวิจัย	
1.1 วางแผนเพียงคนเดียว	7
2. การคัดเลือกบุคลากรผู้ร่วมงานวิจัย	
2.1 คัดเลือกจากบุคลากรผู้บังคับบัญชา	1
2.2 คัดเลือกจากนิสิตระดับปริญญาโทในสาขาที่ผู้วิจัยสังกัด	2
2.3 คัดเลือกจากผู้ร่วมงานในหน่วยงานเดียวกันที่ไว้วางใจได้	7

วิธีการบริหารโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ความถี่
3. การมอบหมายแบ่งงาน	
3.1 ตามความสามารถของผู้ร่วมงาน	7
4. การแสวงหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัย	
4.1 ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์และความสนิทสนมคุ้นเคย	6
4.2 ใช้การสั่งการ	
5. การบริหารเงินทุน	
5.1 ใช้จ่ายตามความจำเป็นและตามระเบียบของแหล่งที่ให้ทุน	7

3.2.3 การบริหารโครงการวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยที่ได้รับรางวัลที่เป็นวิทยานิพนธ์จำนวน 3 คน พบว่า ในการบริหารโครงการประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ คือ ขั้นแรกหลังจากที่ได้หัวข้อเรื่องหรือแนวหัวข้อแล้ว ผู้วิจัยจะเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาโดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคล้ายคลึงกัน คือ เลือกอาจารย์ที่เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น และมีความสนใจในหัวข้อดังกล่าวพอสมควร ขั้นที่สองทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเนื้อหารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา ขั้นที่สามเขียนโครงร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อการตรวจแก้ไข ขั้นที่สี่เสนอหัวข้อต่อคณะกรรมการประจำภาคและคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ลำดับ ในระหว่างที่รอผลการพิจารณาผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือและเก็บข้อมูล โดยในการติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ใช้จดหมายแนะนำตัวจากบัณฑิตเพื่ออำนวยความสะดวก นอกจากนั้นยังใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อบริหารขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ด้วย ในด้านเงินทุน พบว่ามี 2 ใน 3 เรื่องที่ได้รับทุนจากบัณฑิตวิทยาลัย และในการบริหารเงินทุนก็ใช้ไปตามความจำเป็นมิได้มีการวางแผนอย่างใด

3.2.4 ปัญหาที่เกิดในการบริหารโครงการวิจัย

ในการบริหารโครงการวิจัย พบว่านักวิจัยได้พบอุปสรรคปัญหาหลายประการ ปัญหาที่พบบ่อยที่สุดคือ ปัญหาด้านบุคลากรผู้ร่วมโครงการ เช่น ไม่สามารถเลือกผู้ร่วมโครงการได้ จำนวนผู้ร่วมโครงการไม่เพียงพอ เป็นต้น ปัญหาที่พบบ่อยอันดับรองลงไปคือในด้านเงินทุนพบว่า มีจำนวนไม่เพียงพอและมีความล่าช้าในการเบิกจ่ายและ

ยังพบปัญหาในค่านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ซากเอกสาร ปัญหาในเรื่องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ นอกจากนั้นก็มีปัญหาข้างในค่านระยะเวลาไม่เป็นไปตามแผนการไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร และมีบางโครงการที่พบว่าไม่มีปัญหาใดๆเลย สำหรับรายละเอียดแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การแจกแจงความถี่ของปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารโครงการวิจัย

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารโครงการวิจัย	ความถี่
1. ค่านบุคลากรผู้ร่วมโครงการ (ไม่สามารถเลือกผู้ร่วมโครงการได้จำนวนผู้ร่วมโครงการมีไม่เพียงพอ การทำงานบกพร่อง เกิดปัญหาขัดแย้งกัน และบุคลากรตอนตัวกลางคั้น)	9
2. ค่านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (การเก็บข้อมูล การขาดข้อมูลพื้นฐาน ซากเอกสาร การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์)	5
3. ค่านการบริหารเงินทุน (ไม่เพียงพอ มีความล่าช้าในการเบิกจ่าย)	5
4. ระยะเวลา (เกินกำหนด ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้)	4
5. ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3
6. ไม่มีปัญหา	3

3.2.5 แนวทางการบริหารโครงการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยเกี่ยวกับทรรคนะในการบริหารโครงการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ สามารถสรุปได้ 4 ประเด็น คือ 1. ในค่านผู้บริหารโครงการ ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการประสานงานที่ดี และควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่จะทำการวิจัยเป็นอย่างดี 2. ในค่านการคัดเลือกบุคลากรเข้าร่วมโครงการ ควรจะเลือกบุคลากรที่สามารถเข้ากันได้ และควรเลือกบุคลากรที่มีความถนัดและมีความรู้ในสาขาวิชานั้น 3. ในค่านการดำเนินงาน ควรมีการวางแผนปฏิบัติงานให้ชัดเจนและทำให้เป็นไปตามแผน 4. ในค่านการบริหารเงินทุน ควรจะหาแหล่งเงินทุนให้พอเพียง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 การแจกแจงความถี่ของแนวทางการบริหารโครงการวิจัยให้
มีประสิทธิภาพ

แนวทางการบริหารโครงการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ	ความถี่
1. ในค่านับบริหารโครงการ	
1.1 ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการประสานงานที่ดี	4
1.2 ควรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่จะทำการวิจัยเป็นอย่างดี	3
1.3 ควรจะลงมือร่วมกับผู้วิจัยทุกชั้นตอน	2
2. การคัดเลือกบุคลากรเข้าร่วมโครงการ	
2.1 ควรเลือกบุคลากรที่สามารถเข้ากันได้	4
2.2 ควรเลือกบุคลากรที่มีความถนัดและมีความรู้ในสาขาวิชานั้น	4
2.3 ควรเลือกบุคลากรที่หวังผลทางวิชาการมากกว่าค่าตอบแทน	1
3. คำนการดำเนินงาน	
3.1 ควรมีการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและทำให้เป็นไปตามแผน	4
3.2 ควรมีการวางแผนร่วมกัน ปรึกษาหารือกัน	1
3.3 ควรมีการฝึกอบรมผู้ช่วยนักวิจัยให้มีความพร้อมในการแกไขข้อมูล	1
3.4 ควรมีการแบ่งงานกันให้ดี และมีการรับผิดชอบกันเป็นเรื่อง ๆ	1
3.5 ควรหาวิธีให้กลุ่มตัวอย่างมีความจริงจังในการตอบข้อมูล	1
4. คำนเงินทุน	
4.1 ควรมีแหล่งเงินทุนให้พอเพียงและวางแผนเรื่องงบประมาณให้พอเพียง	4

3.3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.3.1 ลักษณะงานวิจัย เมื่อจำแนกตามวิธีดำเนินการวิจัย จากการศึกษาคำนวิธีดำเนินการวิจัยพบว่าสามารถแยกได้ 3 รูปแบบ คือ การวิจัยเชิงบรรยาย จำนวน 19 เรื่อง การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ 2 เรื่อง และการวิจัยทดลอง 4 เรื่อง ซึ่งแต่ละรูปแบบมีวิธีดำเนินการดังรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

3.3.2 การวิจัยเชิงบรรยาย

จากการวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลพบว่า เป็นงานวิจัยเชิงบรรยายจำนวน 19 เรื่อง เมื่อวิเคราะห์ในด้านการออกแบบวิจัย (Research Design) พบว่า สามารถแยกได้ 4 รูปแบบ คือ เป็นการวิจัยในเชิงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกันจำนวนมากที่สุด คือมีถึง 10 เรื่อง โดยมีลักษณะเป็นการวิเคราะห์เอกสารถึง 4 เรื่อง เป็นการวิจัยในเชิงศึกษาสำรวจเป็นอันดับรองลงไปคือ 4 เรื่อง เป็นงานวิจัยในเชิงศึกษาพัฒนาการ ในด้านการศึกษาแนวโน้มเพียง 1 เรื่อง และเป็นการวิจัยในเชิงศึกษาร่วมระหว่างการศึกษาสurveyและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกัน จำนวน 4 เรื่อง ทั้งแสดงรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การออกแบบการวิจัยเชิงบรรยาย

การออกแบบการวิจัยเชิงบรรยาย	ความถี่
1. การศึกษาสurvey	4
2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกัน	
2.1 ศึกษากรณี	2
2.2 การศึกษาเชิงเปรียบเทียบเหตุผล	2
2.3 การศึกษาสหสัมพันธ์	2
2.4 การวิเคราะห์เอกสาร	4
3. การศึกษาเชิงพัฒนาการ (ศึกษาแนวโน้ม)	1
4. การศึกษาสurveyและการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกัน	4

ในด้านวิธีดำเนินการวิจัยเชิงบรรยาย สามารถแยกเป็น 2 รูปแบบ คือ การวิจัยสนามและการวิจัยเอกสาร ซึ่งแต่ละชนิดมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

การวิจัยสนาม จากการวิเคราะห์ถึงวิธีดำเนินการวิจัยสนามพบว่า งานวิจัยทั้งหมดที่เป็นการศึกษาสนาม มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเหมือนกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ชั้นวางแผนการวิจัย เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ศึกษา
อธิบายถึง เมืองหลังทวิแปร นิยามเชิงปฏิบัติการ และทบทวนวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง
2. ชั้นกำหนดแผนสุ่มตัวอย่าง มีการกำหนดกลุ่มประชากรการ
สุ่มตัวอย่างอย่างมีแบบแผน และในงานวิจัยที่เป็นการศึกษารายกรณี ก็มีการอธิบายถึง
เหตุผลในการเลือกศึกษารายกรณีนั้น
3. ชั้นสร้างเครื่องมือ ส่วนใหญ่มีการหาคุณภาพของเครื่องมือ
และมีการนำไปทดลองใช้
4. ชั้นเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่ผู้วิจัย
จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ถ้าเป็นการสัมภาษณ์ที่ต้องใช้ผู้สัมภาษณ์จำนวน
มาก ก็มีการอบรมผู้สัมภาษณ์ก่อนปฏิบัติงาน
5. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล มีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ
และเชิงคุณภาพ ในเชิงปริมาณส่วนใหญ่ใช้ค่าสถิติร้อยละ และมีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
ในการวิเคราะห์ที่ไม่มากนัก

6. สรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์เอกสาร

งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์เอกสาร หมายถึงวิธีดำเนินการ
วิจัยแยกได้ 3 รูปแบบ คือ

1. พบว่ามีงานวิจัยจำนวน 3 เรื่องที่มีวิธีดำเนินการวิจัย
เป็นการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ โดยใช้แหล่งข้อมูลจากที่ต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากจะเป็น
เอกสารชั้นรอง (Secondary source) เช่น รายงานสถิติต่าง ๆ และข้อมูลพื้นฐาน
อาสา โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เอกสารเหล่านั้นและเขียนรายงานเป็นบท ๆ ตาม
ลำดับเนื้อหา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะและแนวทางที่ควรจะเป็นในแต่ละเรื่อง
2. พบว่ามีงานวิจัยจำนวน 1 เรื่อง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล
ที่มีอยู่แล้วทำการเปรียบเทียบ (The Comparable Demand Method) เพื่อคาดคะเน
สภาพการณ์ใหม่ว่าจะเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ใช้ได้แก่รายงานทางสถิติต่าง ๆ ที่มีอยู่และ
ได้ใช้ข้อมูลจากการสังเกตการณ์ประกอบไปด้วย
3. พบว่ามีงานวิจัยจำนวน 1 เรื่อง เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา
ของหนังสือโดยใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) คือมีการสำรวจ

ประชากรหนังสือที่ต้องการ สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา และทำการวิเคราะห์ด้วยตัวเอง โดยใช้การชี้ตรอยคะแนนแล้วนับความถี่ หากค่าเฉลี่ย เสนอผลวิจัยออกมาเป็นบท ๆ ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย

การวิจัยสนามรวมกับการวิเคราะห์เอกสาร

งานวิจัยที่มีวิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยสนามรวมกับการวิเคราะห์เอกสาร พบว่ามีวิธีดำเนินการคือ จะแบ่งการวิจัยเป็น 2 ภาค ภาคหนึ่งจะเป็นการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งมีวิธีการทั้งในรูปแบบที่หนึ่งของการวิเคราะห์เอกสารดังกล่าวแล้ว ส่วนอีกภาคหนึ่งจะเป็นการวิจัยสนามซึ่งมีวิธีดำเนินการดังที่กล่าวมาแล้ว ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองภาค นำมาอภิปรายรวมกันในการหาข้อสรุปและให้ข้อเสนอแนะ

3.3.3 การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

พบว่าการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์มีจำนวน 2 เรื่อง ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้ คือ

1. รวบรวมสืบหาแหล่งข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน โดยหลักฐานข้อมูลที่ใช้มีทั้ง เอกสารชั้นต้นและชั้นรอง
2. ทำการวิจารณ์หลักฐานข้อมูลที่ไต่ถามมีความตรงภายนอกและความตรงภายในมากน้อยเพียงใด
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำเสนอผลไปพร้อมกับเรื่องราวของหลักฐานดังกล่าว ตามลำดับเหตุการณ์
4. การเขียนรายงาน เรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังเป็นบท ๆ พร้อมทั้งให้ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ

3.3.4 การวิจัยทดลอง

ในการวิจัยทดลองสามารถแยกเป็น การทดลองในสนามและการทดลองในห้องปฏิบัติการ ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้คือ

การทดลองในสนาม พบว่ามีงานวิจัยจำนวน 2 เรื่องที่จัดเป็นการทดลองในสนาม เป็นการวิจัยโดยการจัดตั้งโครงการขึ้นมาเพื่อทดลองและศึกษาประสิทธิภาพของวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในโครงการดังกล่าวว่าจะได้ผลดีเพียงใด จากการ

3. ขั้นตอนการประเมินและติดตามผล

โครงการวิจัยทั้ง 2 มีการประเมินผลคล้ายคลึงกัน คือมีการประเมินผลทั้ง 3 ขั้นตอน คือ มีการประเมินในระยะเตรียมการหรือก่อนการทดลอง ประเมินในระหว่างกิจกรรมการทดลอง และประเมินเมื่อสิ้นสุดการทดลอง และมีการติดตามผล

การทดลองในห้องปฏิบัติการ

พบว่ามีการวิจัยเพียง 1 เรื่องที่เป็นการวิจัยทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ

1. คัดเลือกผู้รับการทดลอง โดยพยายามเลือกผู้เข้ารับการทดลองโดยการสุ่ม และเป็นประชากรกลุ่มเดียวกัน
2. จัดเตรียมสถานการณ์รูปแบบต่าง ๆ ตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา โดยมีการทดลองใช้ก่อน
3. การดำเนินการทดลอง โดยการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองทำการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน โดยออกแบบการทดลองเป็นแพคเตอร์เรียล ตั้งแผนภาพต่อไปนี้

กลุ่มทดลอง	รูปแบบการทดลอง																							
	x_1	x_2	x_3	x_4	x_5		x_{24}																	
E_1	T_{11}	T_{12}	T_{13}	T_{14}	T_{15}																			
E_2	T_{21}																							
E_3	T_{31}																							
⋮																								
E_{24}																								

ในการทดลองแต่ละคนได้ทำการสุ่มกิจกรรมให้ด้วย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน และทดสอบความแตกต่างของคู่ค่าเฉลี่ยโดยวิธีการนิวแมน-คูลส์ และทดสอบแนวโน้มของฟังก์ชัน

การทดลองในห้องปฏิบัติการร่วมกับการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่าขั้นตอนการดำเนินการวิจัยนั้นแบ่งเป็น 2 ภาค ใหญ่ ๆ คือ ภาคที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งมีวิธีดำเนินการเหมือนกันที่กล่าวมาแล้ว ส่วนภาคที่ 2 เป็นการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยใช้กลุ่มตัวอย่างชุดเดิม ขั้นตอนการดำเนินการพบว่าเหมือนกันที่กล่าวในการวิจัยทดลองในห้องปฏิบัติการ แต่มีการออกแบบต่างไป ดังแผนภาพต่อไปนี้ คือ

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3
X_1	X_1Y_1	X_2Y_2	X_3Y_3
X_2	X_2Y_1	X_2Y_2	X_2Y_3

โดยสุ่มตัวอย่างแต่ละคนเข้ารับการทดลองตามสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่ระบุไว้ โดยพยายามควบคุมมิให้กลุ่มตัวอย่างรู้ตัวล่วงหน้า นำข้อมูลที่วิเคราะห์สรุปผลรวมกัน และเขียนเป็นรายงานการวิจัย

3.3.5 จุดเด่นจุดด้อยของงานวิจัย

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยดังกล่าว เกี่ยวกับจุดเด่นจุดด้อยของงานวิจัยในทรนขณะของนักวิจัย พบว่า จุดเด่นที่นักวิจัยคิดว่าทำให้งานวิจัยได้รับรางวัล เป็นเพราะเป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่ทำในเรื่องนั้น รองลงมาคืองานวิจัยดังกล่าวได้ให้ข้อเสนอแนะที่นำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้จริง ชัดเจน นอกจากนี้ก็มีเหตุผลอื่น ๆ เช่น เพราะเป็นเรื่องที่น่าสนใจ มีความสำคัญในตัวเอง และดำเนินการได้ครบทุกขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย ส่วนในจุดอ่อนของงานวิจัยในทรนขณะของนักวิจัยพบว่า ขอบเขตที่ทำแคบเกินไป ยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร เครื่องมือที่ใช้ยังไม่มีความเที่ยงพอ ระยะเวลาจำกัด และในด้านการเขียนรายงานยังไม่กระตือรือร้น ส่วนนวนยังไม่ดีพอ ผลดังกล่าวปรากฏอยู่ในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การแจกแจงจุดเด่นและจุดอ่อนของงานวิจัยในทรรณะของ
นักวิจัย

จุดเด่นของงานวิจัย	จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของงานวิจัย
1. เป็นงานวิจัยชิ้นแรกที่ทำในแนวนั้น (11)	1. ขอบเขตที่ทำแคบเกินไป ยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร (4)
2. ให้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้จริง (8)	2. เครื่องมือที่ใช้ยังมีความเที่ยงน้อย (4)
3. เป็นเรื่องที่น่าสนใจและมีความสำคัญในตัวของมันเอง (5)	3. ระยะเวลาจำกัดทำให้การวิเคราะห์ยังไม่ชัดเจน (3)
4. สามารถดำเนินการได้ครบทุกขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย (4)	4. การเขียนรายงานยังไม่กระชับรัดกุม ส่วนนวยังไม่ดี (3)
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้หลายวิธีเพื่อเป็นการตรวจสอบข้อมูลให้น่าเชื่อถือ (1)	5. วิธีดำเนินการวิจัยยังไม่ครอบคลุม (2)
6. เป็นแนวทางให้เกิดการวิจัยเรื่องอื่น ๆ ได้ (1)	6. ผลที่ได้ยังไม่ชัดเจน (1)

3.3.6 ปัญหาในวิธีดำเนินการวิจัย

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยถึงปัญหาที่พบในการดำเนินการวิจัยพบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่ (9 ท่าน) ที่ตอบว่าไม่พบกับอุปสรรคใด สำหรับคนที่เกิดปัญหาพบกับปัญหาในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนั้นก็มีปัญหาบ้างในเรื่องการสรุปตัวอย่าง ความเที่ยงของคำตอบ รายละเอียดแสดงอยู่ในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 การแจกแจงความถี่ของปัญหาในวิธีดำเนินการวิจัย

ปัญหาในวิธีดำเนินการวิจัย	ความถี่
1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (ไม่พบกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้)	4
2. การวิเคราะห์ข้อมูล (การเขียนคำสั่งในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซาคบุคคลากรที่มีความรู้ในการประมวลผล การสร้างตารางวิเคราะห์)	3
3. ปัญหาในการสุ่มตัวอย่าง	2
4. ความเที่ยงของคำตอบของประชากรกลุ่มตัวอย่าง	2
5. การเลือกใช้เครื่องมือ (ผู้วิจัยมีความเห็นไม่ตรงกัน)	1
6. ซาคเอกสารแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ	1
7. การเขียนรายงาน (ไม่มีเวลาต่อเนื่อง)	1
8. ไม่มีปัญหา	9

3.3.7 วิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

จากการสัมภาษณ์ถึงทรรศนะนักวิจัยในค่านวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพพบว่าแนวทางส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับตัวผู้วิจัยเอง เช่น ควรจะมีการเตรียมงานให้ถี่ ไขหลักความรู้เพิ่มเติม ที่ต้องรู้จักเลือกระเบียบวิธีวิจัยให้เหมาะสมกับปัญหา ควรลงมือในงานวิจัยสนามด้วยตนเอง และงานวิจัยดังกล่าวต้องมีบุคคลที่มีความรู้ เป็นหลัก โดยเฉพาะทางด้านการวิเคราะห์ สำหรับรายละเอียดแสดงอยู่ในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การแจกแจงความถี่ของวิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพใน
 ทรนคนะนักวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ	ความถี่
1. เลือกระเบียบวิธีวิจัยให้เหมาะสมกับปัญหาและสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	5
2. ในการดำเนินงานวิจัยสนามควรจะช่วยลงมือด้วยเพื่อจะได้แก้ปัญหาทัน	3
3. ต้องเตรียมงานให้ดี และใช้หลักความรู้ให้เต็มที่	3
4. ต้องมีบุคคลที่มีความรู้ เป็นหลักในการวิจัยโดยเฉพาะทางด้านการ วิเคราะห์	3
5. ควรเป็นผู้มีประสบการณ์ในแขนงนั้น ๆ พอสมควร	2
6. ต้องระบุปัญหาให้ชัดเจน	2
7. ควรเขียนรายงานการวิจัยด้วยตนเอง	2
8. ต้องทำตัวให้เป็นที่ไว้วางใจแก่ผู้ให้ข้อมูล	2
9. ควรระมัดระวังในเรื่องความเที่ยง	1
10. ควรมีการเขียน Diagram ก่อนและหลังดำเนินการเปรียบเทียบกัน	1
11. ในการเก็บข้อมูล ไม่ควรใช้แค่แบบสอบถาม ควรให้ความสนใจใน ด้านการทดลองด้วย	1
12. ควรคิดว่าทำการวิจัยเพื่อให้ได้ความรู้ มิใช่เพื่อให้มีผลงานอย่างเดียว	1
13. ควรมีวิญญาณของนักวิจัย	1
14. เก็บข้อมูลโดยทางตรงและทางอ้อมทุกรูปแบบ	1

3.3.8 การนำผลวิจัยไปใช้

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยในด้านการนำผลวิจัยไปใช้ พบว่า
 ผลวิจัยที่ได้ให้นำไปใช้ในระดับผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง จำนวนมากที่สุด นอกนั้นก็มีการนำไป
 ใช้ในค่านเป็นแนวทางในการวิจัยรุ่นต่อไป เป็นการเผยแพร่ผลวิจัยให้ทราบ เป็นการ

กระตุ้นให้หน่วยงานสนใจมากขึ้น และนำไปใช้ในการอ้างอิง รายละเอียดคังแสดงใน ตารางที่ 28

ตารางที่ 28 การแจกแจงความถี่ของการนำลวิจัยไปใช้ในทรคณะของ นักวิจัย

การนำลวิจัยไปใช้	ความถี่
1. นำไปใช้ในระดับผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง	8
2. เป็นแนวทางในการวิจัยรุ่นต่อมา	5
3. เป็นการเผยแพร่ผลวิจัยให้ทราบ	5
4. ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจมากขึ้น	5
5. นำไปใช้อ้างอิง	4

4. ทรคณะของนักวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์

4.1 แนวทางการเพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์

จากการสัมภาษณ์ทรคณะของนักวิจัยถึงแนวทางการเพิ่มคุณภาพ งานวิจัย ทางสาขาสังคมศาสตร์ พบว่าสามารถสรุปแยกทรคณะได้ 3 ประเด็น คือ 1. ในค่าน การเลือกหรือกำหนดคปัญหาในการวิจัย ซึ่งนักวิจัยได้ให้ความเห็นว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัย ควรร่วมมือกับหน่วยงานที่จะทำการวิจัย อาจารย์และนิสิตควรช่วยกันคแนวทางในการวิจัย เพื่อส่วนรวม 2. ในค่านรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะมีการพัฒนานักวิจัยทาง สังคมศาสตร์อย่างเพียงพอ นอกนั้นก็คข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานค่าง ๆ ในเรื่องของทุน ความเป็นอยู่ของนักวิจัย และ 3. ลักษณะของการวิจัย ควรจะเน้นการวิจัยและการพัฒนา (Research and development) สำหรับรายละเอียดในคแต่ละประเด็น ค้แสดงใน ตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การแจกแจงความถี่ของทรศนะนักวิจัยในค้ำนการเพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์

ทรศนะนักวิจัยในค้ำนการเพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์	ความถี่
1. ในค้ำนการเลือกหรือกำหนดปัญหาในการวิจัย	
1.1 อาจารย์ในมหาวิทยาลัยควรร่วมมือกับหน่วยงานที่จะทำการวิจัย เพื่อจะได้เลือกปัญหาได้เหมาะสมและลึกตามต้องการ	2
1.2 อาจารย์และนิสิตควรช่วยกันค้นหาแนวทางที่จะนำการวิจัยให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	2
1.3 ควรจะเลือกการวิจัยที่จะให้เกิดแนวทางปฏิบัติมากกว่าการวิจัย เพื่อเป็นการแก้ปัญหา	2
1.4 การเลือกปัญหาใดควรจะพิจารณาในแง่ที่ผู้วิจัยเกี่ยวข้องอยู่	1
2. ในค้ำนรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ควรให้มีการพัฒนานักวิจัยทางสังคมศาสตร์อย่างเพียงพอ เช่น มีการตั้งสมาคมที่มีกิจกรรมในการเพิ่มคุณภาพ การเผยแพร่ความรู้	4
2.2 ควรมีการเปลี่ยนวิธีการให้ทุนใหม่ คือควรพิจารณาความริบควันของโครงการ และให้ทุนอย่างพอเพียงในการวิจัย	2
2.3 หน่วยงานต่าง ๆ ควรมีการสร้างธนาคารข้อมูล (Data Bank) เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐาน	1
2.4 ควรจะมีการให้การยอมรับต่อผู้มีผลวิจัย เช่น ให้ตำแหน่งทางวิชาการ (Status Recognition)	1
2.5 ควรให้นักวิจัยมีความเป็นอยู่อย่างสมฐานะ มีรางวัลให้นักวิจัย และควรอยู่ในรูปเงินเคือมากกว่าค่าตอบแทนในการวิจัย	1
2.6 รัฐบาลควรส่งเสริมการวิจัยทางค้ำนนโยบายต่างประเทศ เพื่อจะได้ก้าวหน้าทันต่างประเทศ	1
2.7 ควรจัดให้มีการประเมินงานวิจัยแบบคิเพื่อก่อ มีใช้เพื่อการทำลาขอย่างคิยว	1

ทรศษะนักวิจัยในค้ำนการ เพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางสาขาสังคมศาสตร์	ความถี่

3. ลักษณะของงานวิจัย

3.1 โครงการวิจัยในปัจจุบันควรมีลักษณะเป็น R & D (Research and development)	2
3.2 การวิจัยควรเน้นทั้ง 3 ค้ำน คือ การวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ	1

4.2 แนวทางการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์นักวิจัยถึงแนวทางในการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพของสถาบันต่าง ๆ ที่มีการผลิตนักวิจัยในค้ำนการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนพบว่าในค้ำนการจัดหลักสูตร ควรจะให้เวลาเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากกว่าที่เป็นอยู่ในหลักสูตรไม่ควรเน้นทางค้ำนสถิติหรือการวิจัยเชิงปริมาณมากเกินไป และการจัดวิชาวิจัยควรจัดไว้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนในค้ำนการเรียนการสอน นักวิจัยได้ให้ทรศษะว่า การสอนควรเน้นให้เป็นนักวิจัย มิใช่รู้แค่กระบวนการวิจัย ในวิชาระเบียบวิธีวิจัยควรจะประกอบด้วยผู้สอนหลาย ๆ ท่านโดยสอนแยกตามความถนัด ในการเรียนการสอนควรมีการปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี มีการติดตามนักวิจัยอาวุโส และควรมีการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน โดยเลือกอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการวิจัยเป็นผู้สอน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 การแจกแจงความถี่ของทรศษะนักวิจัยในค้ำนแนวทางการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพ

แนวทางการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพ	ความถี่
<u>ค้ำนหลักสูตร</u>	
1. ควรจะให้เวลาเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมากกว่าที่เป็นอยู่	3
2. หลักสูตรไม่ควรเน้นทางค้ำนสถิติหรือการวิจัยเชิงปริมาณมากเกินไป	3

แนวทางการผลิตนักวิจัยที่มีคุณภาพ	ความดี
3. การวิจัยควรอยู่ในระบบการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรี	3
4. ควรมีการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ในเทอมแรก ๆ และมีวิชาสัมมนาในเทอมท้าย, เพื่อสรุปทบทวนความรู้ในการนำไปใช้	2
5. ควรมีการเปลี่ยนระบบการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา โดยสอนให้รู้จักมีความคิดสร้างสรรค์	1
6. ควรมีการสร้างนักวิจัยในหมู่นักวิชาการ มิใช่สร้างแก่นักวิจัย ขึ้นมาโดยไม่มีความสามารถในเนื้อหา	1
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>	
1. การสอนควรเน้นให้เป็นนักวิจัย มิใช่รู้แต่กระบวนการวิจัย	4
2. ในวิชาการระเบียบวิธีวิจัย ควรมีผู้สอนหลาย ๆ ท่านสอนแยกตามที่ตนถนัด คือ ทฤษฎีสถิติและการปฏิบัติ	3
3. ในการเรียนระดับปริญญาตรี ควรจะให้นิสิตฝึกทำการวิจัย เอกสาร (library Research) ให้มากขึ้น เพื่อฝึกการวิเคราะห์	3
4. ควรมีการปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎี มีการติดตามนักวิจัยอาวุโส	3
5. ควรมีการปรับปรุงคุณภาพอาจารย์ผู้สอน โดยเลือกอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการวิจัยมาเป็นผู้สอน	3
6. ควรมีการกระตุ้นให้นิสิตคิดถึงปัญหาของสังคมที่จะทำการวิจัย	2
7. ควรเน้นให้มีพื้นฐานความรู้แน่น คือเน้นถึงที่มาของทฤษฎี	2
8. การเรียนการสอนควรจะให้ นิสิตมีโลกทรรศน์ที่กว้างขึ้น ไม่ใช่เน้นแต่ส่วนลึกลอยอย่างเดียว	1
9. การสอนไม่ควรลำเอียงในแขนงที่ตนถนัดเท่านั้น	1
10. ควรให้มีการฝึกงานในหน่วยราชการ เพื่อจะได้ฝึกประสบการณ์	1
11. ควรเน้นให้รู้จักทำงานกันเป็นทีม การแบ่งงาน	1
12. ควรมีการฝึกด้านการเขียน การสื่อความหมาย	1